EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 13

LISA

järgmise dokumendi juurde

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Kreeka

Kokkuvõte

Kreeka jätkab jõudsat edenemist gigabitiühenduvuse jaoks valguskaablivõrgu kasutuselevõtul. Riigil on siiski raskusi IKT-spetsialistide puuduse kõrvaldamisega ja elementaarsete digioskustega seotud suure digilõhe kaotamisega eri vanuserühmade ning maa- ja linnapiirkondade vahel. Hoolimata sellest on riigi väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete digipöörde kasvutempo julgustav.

Kreeka on digikümnendi eesmärkide saavutamisel mõõdukalt edasipüüdlik: ta on seadnud 14 riiklikku eesmärki, millest 57 % on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. Riik järgib oma trajektoore hästi, liikudes neist 88 % puhul eesmärkide saavutamise graafikus (2024. aasta trajektooride alusel, mis on kindlaks määratud kaheksast analüüsitud põhilisest tulemusnäitajast kaheksa puhul). 13 soovitusest, mille komisjon 2024. aastal andis, on Kreeka ellu viinud 77 %, kas siis oluliste poliitikamuudatuste abil (31 %) või teatavate muudatustega (46 %), milleks võeti uusi meetmeid.

2024. aastal oli Kreekas 5G katvus üks ELi kõrgeimaid ja väga lähedal digikümnendi 2030. aasta eesmärgile. Kiirest edasiminekust hoolimata on tehisintellekti kasutuselevõtt ettevõtetes endiselt puudulik. Kreeka valimine ELi esimesest seitsmest tehisintellektitehasest ühte majutavaks riigiks kinnitab riigi otsustavust aidata tugevdada ELi tehnoloogilist juhtpositsiooni. Tehisintellektitehas aitab ka arendada ja tugevdada Kreekas idufirmade ökosüsteemi. Mis puudutab avalike teenuste digitaliseerimist, siis viimased andmed näitavad küll kodanikele osutatavate teenuste puhul vähest aastast edasiminekut, kuid tehisintellekti integreerimine ühtsesse haldusasutuste digiportaali parandab avalike teenuste kvaliteeti, kiirust ja kättesaadavust. Kreeka on välja töötanud ka strateegia ja uued meetmed alaealiste kaitsmiseks veebis, näiteks vanemliku kontrolli algatuse.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja (1)	Kreeka				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	2024. aasta riiklik trajektoor (3)	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Kreeka	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	38,4 %	46,1 %	19,9 %	42,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	38,4 %	46,1 %	19,9 %	42,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	–
Üldine 5G katvus	98,1 %	99,8 %	1,8 %	88,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	7	13	85,7 %	0	2 257	90,5 %	95	10 000
Vähemalt algtasemel digimahukusega VKEd (2)	–	53,4 %	13,9 %	–	72,9 %	2,8 %	79,7 %	90 %
Pilvandmetöötlus	18,1 %	–	–	–	–	–	56,0 %	75 %
Tehisintellekt	4,0 %	9,8 %	146,5 %	6,3 %	13,5 %	67,2 %	32,0 %	75 %
Andmeanalüüs	25,0 %	–	–	–	–	–	40,0 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	33,5 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	3	3	0,0 %	4	286	4,4 %	20	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	52,4 %	–	–	–	–	–	70,2 %	80 %
IKT-spetsialistid	2,4 %	2,5 %	4,2 %	3,0 %	5,0 %	4,2 %	4,5 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Ei						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	75,9	76,7	1,1 %	71,8	82,3	3,6 %	98,2	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	86,2	78,6	-8,8 %	81,3	86,2	0,9 %	100,0	100
Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	73,8	73,8	0,0 %	66,6	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
(2) 2025. aasta DESI kajastab digimahukuse indeksi 4. versiooni(DII), mis on võrreldav 2023. aasta DESI (2022. aasta kohta) digimahukuse indeksi väärtusega aastase kasvumäära arvutamiseks. See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
(3) Riiklik trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas esitatud ja kui näitajat mõõdeti 2025. aasta DESIs (2024. aasta).

Vastavalt digikümnendit käsitlevale Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule i) on 78 % Kreeka elanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks, ii) 92 % peab oluliseks, et avaliku sektori asutused võitleksid internetis levivate valeuudiste ja desinformatsiooni probleemiga ja leevendaksid seda, ning iii) 83% leiab, et konkurentsivõime tagamiseks on oluline tagada Euroopa ettevõtete võimalus kasvada, tugevdada oma juhtpositsiooni ja suurendada konkurentsivõimet kogu maailmas.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Kreeka teeb edusamme gigabitiühenduvuse taristu kasutuselevõtmisel ja 2024. aastaks oli saavutatud väga suure läbilaskevõimega võrkude 46,1 % katvus. Kuigi see jääb alla ELi keskmise, on 2030. aasta eesmärkide saavutamise väljavaated head, kuna mitu operaatorit on hiljuti teatanud märkimisväärsetest investeeringutest, mille eesmärk on võtta kogu riigis 2027. aastaks kasutusele valguskaablivõrgud. Kreeka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) digipöörde kõrge aastane kasvumäär (13,9 %) tõi kaasa selle, et 2024. aastal oli 53,4 % VKEdest vähemalt algtasemel digimahukusega. See jääb siiski alla ELi keskmise. Ka tehisintellekti kasutuselevõtt ettevõtetes on üldiselt olnud erakordselt edukas, sest selle osakaal on enam kui kahekordistunud (4,0 %-lt 2023. aastal 9,8 %-le 2024. aastal). Kohandatud tegevuskava hõlmab 2024. aasta novembris avaldatud „Kreeka tehisintellektiajastusse ülemineku kava“. See kava sisaldab peatükki selle kohta, kuidas tehisintellekt võib suurendada innovatsiooni ja parandada ettevõtluse ökosüsteemi. Küberturvalisuse valdkonnas on Kreeka korraldanud oma riikliku küberturvalisuse ameti ümber sõltumatuks avalik-õiguslikuks asutuseks, et suurendada ameti tegevusautonoomiat ja suutlikkust, võimaldades tal tõhusamalt koordineerida ja jälgida 2024. aasta novembris üle võetud küberturvalisuse 2. direktiivi rakendamist, ning jätkab oma riikliku küberturvalisuse strateegia ja sellega seotud poliitikameetmete väljatöötamist kooskõlas ELi ja riiklike strateegiliste eesmärkidega.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

IKT-spetsialistide arvu suurendamine tööturul on endiselt üks suurimaid probleeme, millega Kreeka peab digipöörde käigus toime tulema. Riikliku tegevuskava kohandamisel lisati täiendavaid meetmeid, mille eesmärk on tutvustada noortele digitehnoloogiat juba varakult koolis, et äratada nendes huvi IKT-õpingute ja -karjääri vastu. IKT-spetsialistide arvu aitab ka suurendada algatus, millega püütakse majanduskriisi ajal toimunud tõsist ajude väljavoolu tagasi pöörata ja kutsuda välismaal elavad kõrgelt kvalifitseeritud kreeklased tagasi Kreeka tööturule. Riigi ees seisab ka digioskuste edendamise ülesanne, kuna vanuserühmade ning maa- ja linnapiirkondade elanike vahel on märkimisväärsed erinevused. Avalike teenuste digitaliseerimise ja ettevõtete digipöörde aastane kasvumäär on aeglustumas, kuigi riik jätkab aktiivselt laiaulatusliku avalike teenuste digipöörde strateegia rakendamist. Nende näitajate puhul sihtide saavutamisel on täiendavaks väljakutseks ühtse digivärava määrusega seotud teenuste kasutuselevõtt. 2024. aastal käivitas Kreeka suuremahulise projekti uue e-identimise taristu rajamiseks ning selle integreerimiseks rakendusega „Gov.gr Wallet“ ja uute isikutunnistustega. Kreeka ei ole siiski veel komisjonile eIDASe määruse kohasest eID süsteemist teatanud. Kooskõlas komisjoni eesmärgiga kaitsta alaealisi internetis on Kreeka käivitanud sellekohase üldise strateegia osana rakenduse „Kids Wallet“.

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Kreeka tegeleb digipöörde ja digitaristu keskkonnamõjuga, ergutades erainvesteeringuid keskkonnahoidlikesse andmekeskustesse ja tegeledes vajadusega optimeerida taastuvenergia jaotamist üha suureneva arvu digitaalsete andmekeskuste tarbeks kogu riigis. Lisaks rakendatakse avalikus sektoris selliseid algatusi nagu keskkonnahoidliku ja uuendusliku riigihanke tegevuskava.

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Kreeka esitas 17. jaanuaril 2025 oma riikliku digikümnendi tegevuskava muudatused, mis sisaldavad konkreetseid järelmeetmeid, et ellu viia märkimisväärset arvu 2024. aastal esitatud soovitusi. Tegevuskava sisaldab 16 täiendavat meedet ja olukorra põhjalikku analüüsi. Eelkõige selgitas Kreeka, miks ta ei ole praeguses etapis läbi vaadanud riiklikke eesmärke, mis ei ole kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. See puudutab VKEde digipöörde ja tehnoloogia (tehisintellekt, pilvandmetöötlus, andmeanalüüs) kasutuselevõtuga seotud eesmärke ning samuti kahte digioskustega seotud eesmärki. Tehtud muudatused on kooskõlas komisjoni uute prioriteetidega, näiteks järgmiste prioriteetidega: i) tehisintellekti tehnoloogia ja innovatsiooni edendamine; ii) merekaablite paigaldamine magistraalvõrkude vastupidavuse suurendamiseks; iii) jõudude ühendamine, et arendada võimekust servatehnoloogia, näiteks kvantandmetöötluse valdkonnas ning vi) alaealiste kaitse veebis. Kohandatud tegevuskava sisaldab teavet sidusrühmadega peetud konsulteerimise kohta. Tegevuskava ja selle muudatused tuginevad jätkuvalt Kreeka riiklikule digipöörde strateegiale aastateks 2020–2025. See sisaldab digikümnendi nelja samba prioriteete, lisades samal ajal uusi meetmeid strateegilise digitehnoloogia (nt tehisintellekt ja kvantandmetöötlus) valdkonnas. Ajakohastatud tegevuskava sisaldab 125 meedet, mille eelarve on 6,1 miljardit eurot (vastab 2,57 %-le SKPst). Samuti on tegevuskavas esitatud ligikaudne hinnang, et erasektori investeeringud andmekeskustesse ja gigabitiühenduvusse moodustavad lähiaastatel 7 miljardit eurot. Muudetud tegevuskava hõlmab digikümnendi üldeesmärke, nagu küberturvalisus ja vastupidavus, turvalise ja inimkeskse digikeskkonna loomine ning tehisintellekti vastutustundliku kasutamise edendamine. 2024. aastal algatas digivalitsemise ministeerium riikliku digipöörde strateegia (2020–2025) läbivaatamise, konsulteerides digipöörde juhtvõrgustikuga (suur avalike teenuste võrgustik), et töötada välja riiklik poliitika, mille eesmärk on viia tulevane riiklik digipöörde strateegia (2026–2030) kooskõlla digikümnendi eesmärkidega.

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Kreeka taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 7,4 miljardit eurot (21 % kogueelarvest)[1]. Lisaks on ühtekuuluvuspoliitika raames eraldatud 2,7 miljardit eurot – mis moodustab 13 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel – Kreeka digipöörde toetamiseks[2].

Kreeka on keeletehnoloogia liidu jaoks loodud Euroopa digitaristu konsortsiumi ning Euroopa plokiahela partnerluse ja Euroopa plokiahelateenuste taristu Euroopa digitaristu konsortsiumi EUROPEUM liige. Riik osaleb otseselt mikroelektroonika ja kommunikatsioonitehnoloogia

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu loomise määruse VII lisa alusel.Andmeid ajakohastati viimati 16. mail 2025.

[2] See summa sisaldab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.

üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis (IPCEI-ME/CT). Kreeka osaleb ka Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes EuroHPC ja Kiipide Ühisettevõttes.

Kreeka on andnud panuse heade tavade edendamise algatusse,[3] jagades digioskuste teemavaldkonnas ühte parimat tava „Avalike teenistujate koolitamine pilvandmetöötluse tehnoloogia alal“ ja digitehnoloogia kasutuselevõtu teemavaldkonnas ühte parimat tava „Kreeka andmestrateegia ja koostalitusvõime“.

Digiõigused ja -põhimõtted

Toetava uuringu kohaselt on Kreeka tegevus **digiõigusi ja -põhimõtteid käsitleva Euroopa deklaratsiooni** järgimisel üsna aktiivne ja kokku on käivitatud 43 algatust, ent 2024. aastal ei käivitatud ühtegi uut algatust. Kreeka tegutseb kõige aktiivsemalt digiõppe ja -koolituse ning digioskuste valdkonnas, samas kui kestlikkuse valdkonnas on tegevus piiratum. Meetmetel, mida võetakse kestlikkuse valdkonnas, näib kohapeal olevat kõige enam mõju, erinevalt meetmetest, mis puudutavad osalemist digitaalses avalikus ruumis.

Soovitused

- **IKT-spetsialistid.** Tuleks jätkata võimaluste uurimist, keskendudes tööturul hõivatud IKT-spetsialistide arvu suurendamisele.
- **Elementaarsed digioskused.** Kõrvaldada tuleks elementaarsete digioskustega seotud digilõhe eri vanuserühmade ning maa- ja linnapiirkondade vahel.
- **Digitaalsed avalikud teenused.** Tegeleda tuleks kõigi kodanikele ja ettevõtetele suunatud veebipõhiste avalike teenuste aspektidega, sealhulgas piiriülese mõõtmega.
- **Digitehnoloogia kasutuselevõtt ettevõtetes.** Tuleks arendada ökosüsteemi ning tõsta teadlikkust olemasolevatest võimalustest ja vahenditest, mis võimaldavad ettevõtetel saada kasu tipptasemel digitehnoloogiast (nagu tehisintellekt) ja juurdepääsust uuenduslikele protsessidele (nt Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuste kaudu).
- **eID.** Tuleks teatada komisjonile eID süsteemist.
- **Arukas keskkonnahoidlikkus.** Tuleks teha jõupingutusi, et kasutada digitehnoloogiat aruka keskkonnahoidlikkuse edendamiseks täiendavates majandussektorites (nt transport, ehitus ja põllumajandus).

[3] Heade tavade edendamise algatus on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel tutvustada edukaid meetmeid ja jagada probleeme, mis neid on digikümnendi sihtide ja eesmärkide poole püüdlemisel tekkinud. Head tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks portaali andmehoidla kaudu ja neid tutvustatakse korrapäraselt korraldatavatel seminaridel, mis keskenduvad praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnasäästlik IT ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.